

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2016

Informace o plnění státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2016 je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, jak to ukládá § 20 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu i zpráva o řízení státního dluhu, situační zpráva o státní pokladně a aktuální informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2016.

I. Pokladní plnění státního rozpočtu

1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2016

Státní rozpočet na rok 2016 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 9. prosince 2015 zákonem č. 400/2015 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 180,9 mld. Kč, výdaje ve výši 1 250,9 mld. Kč a schodek ve výši 70,0 mld. Kč.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2016 byla následující:

- Programové prohlášení vlády České republiky;
- výdajové rámce na rok 2016 a 2017 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 556/2014;
- střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2016 a 2017 schválený usnesením vlády č. 769/2014 a předložený PSP ČR na vědomí;
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2018 zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2015.

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
					Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 042	4 077	4 261	4 469	4 647	4 821	5 006
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,9	-0,5	2,0	3,9	2,5	2,3	2,3
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,5	0,7	1,5	2,9	2,4	2,3	2,1
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,8	2,3	1,8	2,0	1,6	1,5	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,2	-2,7	2,0	6,4	3,1	3,4	3,2
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HD	<i>proc. body, s.c.</i>	1,3	0,0	-0,2	-0,4	0,3	0,2	0,2
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	-0,2	-0,6	0,6	0,9	-0,1	-0,2	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,4	1,4	2,5	1,0	1,5	1,4	1,5
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	3,3	1,4	0,4	0,5	1,5	1,9	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,4	1,0	0,8	1,0	0,2	0,1	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,0	7,0	6,1	5,7	5,5	5,4	5,3
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	2,5	0,4	1,9	4,2	4,1	4,1	4,1
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-1,6	-0,5	0,6	0,5	0,2	-0,2	-0,3
<u>Předpoklady:</u>								
Směnný kurz CZK/EUR		25,1	26,0	27,5	27,5	27,5	27,2	26,8
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	2,8	2,1	1,6	0,8	1,3	1,2	1,8
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	112	109	99	61	68	74	77
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,8	-0,4	0,8	1,4	1,8	2,0	2,1

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2016 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2015.

Tabulka č. 2: Rozpočet 2016 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2015 (v mld. Kč)

	2015		2016	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2016- SR 2015	SR 2016- Skut.2015	SR 2016/ SR 2015	SR 2016/ Skut.2015
Celkové příjmy	1 118,46	1 234,52	1 180,86	62,40	-53,66	105,6	95,7
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>575,08</i>	<i>597,36</i>	<i>619,73</i>	<i>44,64</i>	<i>22,36</i>	<i>107,8</i>	<i>103,7</i>
DPH	229,30	236,63	247,70	18,40	11,07	108,0	104,7
Spotřební daně *)	135,40	142,97	142,00	6,60	-0,97	104,9	99,3
DPPO	89,00	99,57	101,40	12,40	1,83	113,9	101,8
DPFO	104,80	103,05	108,60	3,80	5,55	103,6	105,4
Ostatní daňové příjmy	16,58	15,14	20,03	3,44	4,89	120,8	132,3
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>400,67</i>	<i>404,77</i>	<i>421,99</i>	<i>21,31</i>	<i>17,22</i>	<i>105,3</i>	<i>104,3</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>142,70</i>	<i>232,39</i>	<i>139,14</i>	<i>-3,55</i>	<i>-93,24</i>	<i>97,5</i>	<i>59,9</i>
Celkové výdaje	1 218,46	1 297,32	1 250,86	32,40	-46,46	102,7	96,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 142,63</i>	<i>1 121,66</i>	<i>1 172,34</i>	<i>29,71</i>	<i>50,67</i>	<i>102,6</i>	<i>104,5</i>
Sociální dávky **)	512,64	506,40	515,83	3,19	9,43	100,6	101,9
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>75,83</i>	<i>175,66</i>	<i>78,52</i>	<i>2,69</i>	<i>-97,14</i>	<i>103,6</i>	<i>44,7</i>
Saldo SR	-100,00	-62,80	-70,00	30,00	-7,20	70,0	111,5

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

**) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

V porovnání s rozpočtem roku 2015 počítá rozpočet na rok 2016 s růstem celkových příjmů o 62,4 mld. Kč, tj. o 5,6 %, celkové výdaje by měly růst o 32,4 mld. Kč, tj. o 2,7 %, a schodek by se tak měl snížit o 30,0 mld. Kč, tj. o 30,0 %.

Z plánovaného růstu celkových příjmů připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 44,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %, když největší růst proti rozpočtu 2015 představuje předpokládaný výběr DPH o 18,4 mld. Kč. Do inkasa této daně by se tak měl i přes očekávaný negativní dopad změny rozpočtového určení daní v neprospěch státního rozpočtu (vliv 3,7 mld. Kč) pozitivně projevit očekávaný růst výdajů domácností a vládních institucí na spotřebu a také zavedení legislativních opatření jako jsou kontrolní hlášení a elektronická evidence tržeb. Předpokládaný rozpočtový růst inkasa DPPO o 12,4 mld. Kč byl ovlivněn zejména předpokládaným pozitivním vývojem ekonomiky v roce 2015 (proti skutečnosti 2015 však předpokládá rozpočet 2016 růst jen o 1,8 mld. Kč).

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je proti rozpočtu 2015 vyšší o 21,3 mld. Kč. Rozpočet vychází z dynamiky meziročního růstu objemu mezd a platů pro rok 2016 o 4,1 %. V odhadu bylo zohledněno i zvýšení platů státních zaměstnanců.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně snížil o 3,6 mld. Kč, tj. o 2,5 %. Rozpočet EU příjmů (vč. SZP a FM) meziročně vzrostl o 5,8 mld. Kč na 93,5 mld. Kč. Nárůst rozpočtovaných prostředků na straně příjmů je způsoben zohledněním kvalifikovaných odhadů čerpání prostředků v rámci programového období 2014–2020, které navrhly jednotlivé kapitoly státního rozpočtu. Stejně tak jako v minulých letech bylo při stanovení výše příjmů z rozpočtu Evropské unie dodrženo pravidlo rovnosti EU příjmů, které kryjí výdaje předfinancované ze státního rozpočtu. Meziroční pokles rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů vychází zejména z faktu, že v roce 2016 již nejsou rozpočtovány příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením likvidity státní pokladny (rozpočet 2015 ve výši 7,2 mld. Kč). Dle novely rozpočtových pravidel je možné tyto příjmy vzájemně započíst s výdaji souvisejícími s dluhovou službou (to vysvětluje i výrazně nižší rozpočet na výdajové straně kapitoly Státní dluh).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2015 o 32,4 mld. Kč, tj. o 2,7 %, z toho růst o 29,7 mld. Kč, tj. o 2,6 %, připadá na běžné výdaje a růst o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 %, na výdaje kapitálové.

Růst rozpočtovaných běžných výdajů ovlivnily například výdaje na platy a související výdaje ve vládou regulované sféře, když jejich rozpočet meziročně vzrostl o 13,5 mld. Kč. Plánované neinvestiční výdaje na financování společných programů EU a ČR vykázaly růst o 8,0 mld. Kč - týkalo se zejména programů, které se věnují oblastem zaměstnanosti, vzdělávání a výzkumu, vývoje a inovací. Rozpočet sociálních dávek meziročně vzrostl o 3,2 mld. Kč (z toho růst o 6,6 mld. Kč se týká výdajů na důchody, zatímco rozpočet prostředků na podpory v nezaměstnanosti klesl o 3,5 mld. Kč). Relativně vysoký růst zaznamenaly i transfery podnikatelským subjektům, což ovlivnily vyšší dotace na obnovitelné zdroje energie v gesci kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 4,7 mld. Kč).

Rozpočet kapitálových výdajů se proti rozpočtu 2015 zvýšil o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 %. Rozpočet kapitálových výdajů určených na financování společných programů EU a ČR (včetně SZP a FM) meziročně klesl o 0,2 mld. Kč na 37,9 mld. Kč. Vývoj čerpání těchto výdajů je v roce 2016 ovlivněn ukončením programového období 2007-2013 a pomalejším náběhem programů a projektů nového programového období 2014-2020 s ohledem na jejich připravenost. Lze předpokládat, že i v roce 2016 budou zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů z minulých let v jednotlivých rozpočtových kapitolách.

Mandatorní výdaje by měly dosáhnout 707,8 mld. Kč, což je o 5,2 mld. Kč méně, než očekával jejich rozpočet v roce 2015. Jejich podíl na celkových výdajích by tak měl dosáhnout 56,6 %, což je o 1,9 p.b. méně než v rozpočtu 2015 (ve skutečnosti 2015 vykázán podíl 53,0 %). Meziroční rozpočtovaný pokles souvisí i s již zmíněnou novelou rozpočtových pravidel týkající se kapitoly Státní dluh a možnosti vzájemně započíst příjmy související s řízením likvidity státní pokladny s výdaji souvisejícími s dluhovou službou.

2. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ke konci března roku 2016 vyplývá převaha příjmů státního rozpočtu nad jeho výdaji o 43,6 mld. Kč.

Celkové příjmy státního rozpočtu ve výši **342,0 mld. Kč** představovaly 29,0 % rozpočtu po změnách (v roce 2015 to bylo 27,7 %) a meziroční růst o 27,5 mld. Kč, tj. o 8,7 %. Proti ¼ rozpočtu bylo inkaso příjmů o 46,7 mld. Kč vyšší. Na meziročním růstu se podílely prakticky všechny hlavní složky daňových příjmů - nejvíce inkaso pojistného na sociální zabezpečení (růstem o 5,4 mld. Kč, tj. o 5,5 %), dále inkaso DPPO (o 2,6 mld. Kč, tj. o 12,2 %), DPFO (o 2,3 mld. Kč, tj. o 8,5 %), spotřební daně z tabákových výrobků (o 1,8 mld. Kč, tj. o 17,3 %) a z minerálních olejů (o 0,7 mld. Kč, tj. o 4,0 %) a také DPH (o 1,5 mld. Kč, tj. o 2,9 %). Z ostatních příjmů měly tradičně největší vliv prostředky přijaté z rozpočtu EU, které vykázaly také meziroční růst, a to o 13,3 mld. Kč, tj. o 20,2 %.

Tabulka č. 3: Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2016 (v mld. Kč)

	2015	2016				rozdíl skutečností	index 2016/2015
	Skutečnost 1. čtvrtletí	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách *)	Skutečnost 1. čtvrtletí	% plnění		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	314,46	1 180,86	1 180,86	341,95	29,0	27,49	108,7
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>136,84</i>	<i>619,73</i>	<i>619,73</i>	<i>146,13</i>	<i>23,6</i>	<i>9,29</i>	<i>106,8</i>
DPH	51,74	247,70	247,70	53,22	21,5	1,48	102,9
Spotřební daně **)	31,50	142,00	142,00	34,14	24,0	2,64	108,4
DPPO	21,38	101,40	101,40	23,99	23,7	2,62	112,2
DPFO	26,88	108,60	108,60	29,15	26,8	2,27	108,5
ostatní daňové příjmy	5,35	20,03	20,03	5,63	28,1	0,28	105,2
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>97,35</i>	<i>421,99</i>	<i>421,99</i>	<i>102,72</i>	<i>24,3</i>	<i>5,37</i>	<i>105,5</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>80,27</i>	<i>139,14</i>	<i>139,14</i>	<i>93,10</i>	<i>66,9</i>	<i>12,83</i>	<i>116,0</i>
Celkové výdaje	294,55	1 250,86	1 250,86	298,35	23,9	3,81	101,3
<i>Běžné výdaje</i>	<i>274,76</i>	<i>1 172,34</i>	<i>1 171,09</i>	<i>278,33</i>	<i>23,8</i>	<i>3,57</i>	<i>101,3</i>
Sociální dávky ***)	119,01	515,83	510,47	125,84	24,7	6,83	105,7
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>19,78</i>	<i>78,52</i>	<i>79,77</i>	<i>20,02</i>	<i>25,1</i>	<i>0,24</i>	<i>101,2</i>
Saldo SR	19,91	-70,00	-70,00	43,60	.	23,68	.

*) rozpočet upravený k 31.3.2016

***) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

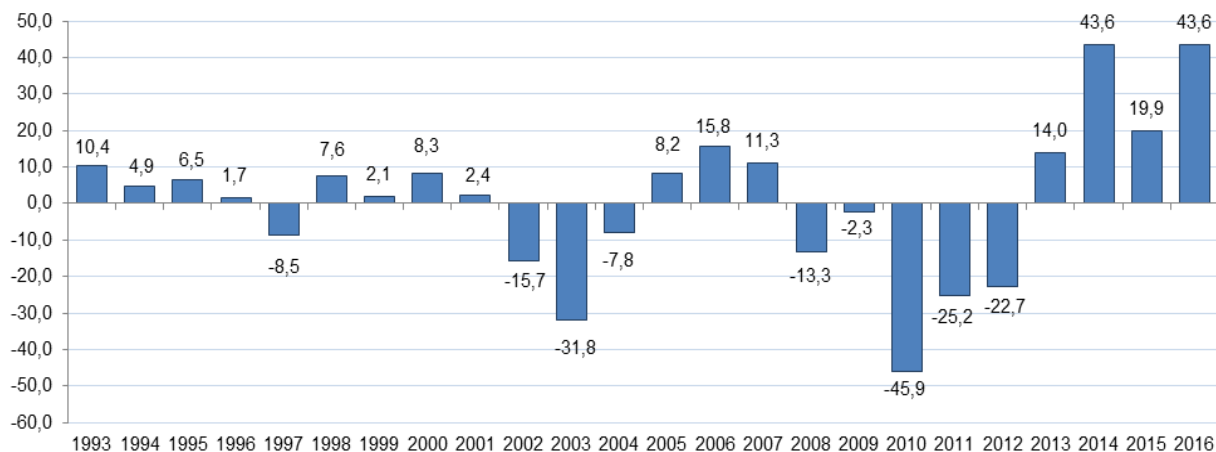
***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

Pozn.: Data za minulý rok vycházejí z údajů finančních výkazů za 1. čtvrtletí 2015

Celkové výdaje státního rozpočtu ve výši 298,4 mld. Kč představovaly 23,9 % rozpočtu po změnách (v roce 2015 to bylo 23,8 %). Meziročně vzrostly o 3,8 mld. Kč, tj. o 1,3 %. Proti alikvotě rozpočtu byly nižší o 14,4 mld. Kč. V celkových výdajích je zahrnuto i čerpání tzv. nároků z nespotebovaných výdajů. To za 1. čtvrtletí roku 2016 dosáhlo 23,1 mld. Kč, z nichž 7,0 mld. Kč představovaly běžné a 16,1 mld. Kč kapitálové výdaje. Většina čerpaných nároků (18,2 mld. Kč) se týkala financování společných programů EU a ČR (vč. SZP a FM). Ve stejném období minulého roku činilo čerpání nároků 21,0 mld. Kč, z nichž 13,2 mld. Kč představovaly běžné a 7,8 mld. Kč kapitálové výdaje. Čerpání prostředků určených na financování společných programů EU a ČR zatím dosáhlo 26,9 mld. Kč, což je o 5,4 mld. Kč méně než ve stejném období předchozího roku. Naopak na meziroční růst působily zejména výdaje na důchody (růst o 6,5 mld. Kč), v jejichž nárůstu se projevil zejména únorový jednorázový příspěvek důchodci ve výši 1 200 Kč, což představovalo v absolutní výši cca 3,5 mld. Kč.

Hospodaření státního rozpočtu za 1. čtvrtletí roku 2016 dosáhlo **přebytek ve výši 43,6 mld. Kč**, což je o 23,7 mld. Kč více než ve stejném období roku 2015. Čtvrtletní alikvota odpovídá schodku 17,5 mld. Kč. Vykázané saldo představuje nejlepší výsledek hospodaření státního rozpočtu za první čtvrtletí od roku 1993. I proto existuje předpoklad, že plánovaná výše schodku hospodaření státního rozpočtu ve výši 70 mld. Kč nebude na konci roku překročena. V meziročním srovnání se pozitivně projevil zejména skutečnosti na příjmové straně rozpočtu – růst daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení o 14,7 mld. Kč a růst EU příjmů o 13,3 mld. Kč.

Graf č. 1: Vývoj salda hospodaření SR v 1. čtvrtletí v letech 1993–2016 (v mld. Kč)

Graf č. 2: Srovnání vývoje salda SR za leden až březen v letech 2010-2016 (v mld. Kč)

Hodnocení vývoje inkasa jednotlivých druhů příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu je podrobněji provedeno v dalších částech informace.

3. Příjmy státního rozpočtu

Za první čtvrtletí roku 2016 vykázal státní rozpočet celkové příjmy ve výši téměř 342,0 mld. Kč, tj. 29,0 % celoročního rozpočtu po změnách, z toho daňové příjmy (bez pojistného na SZ) představují 146,1 mld. Kč (23,6 % rozpočtu po změnách), příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 102,7 mld. Kč (24,3 %) a ostatní příjmy 93,1 mld. Kč (66,9 %).

Tabulka č. 4: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2016 (v mlrd. Kč)

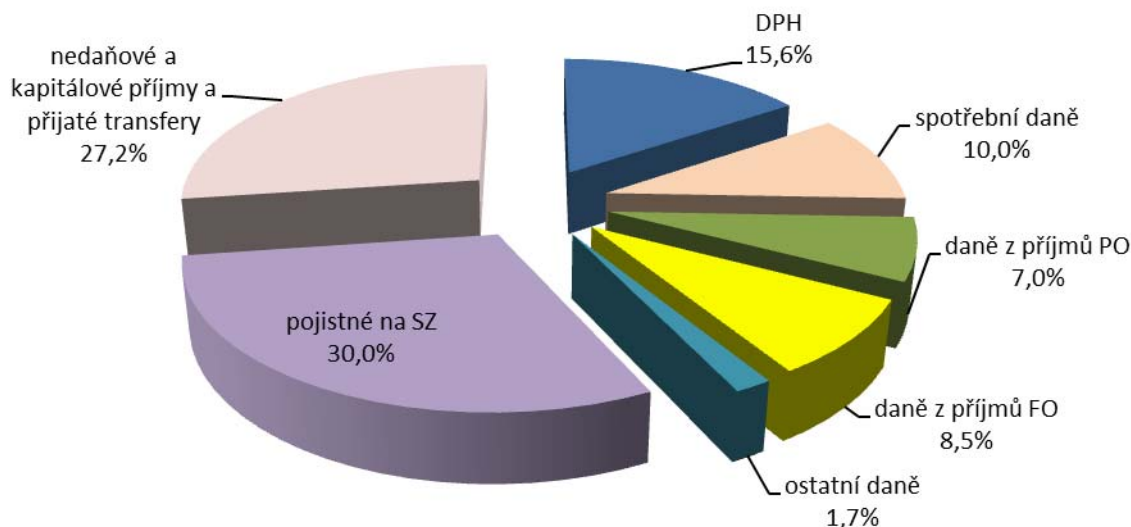
Příjmy státního rozpočtu	2015		2016					
	Skutečnost leden-březen	% plnění	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden-březen	% plnění	index 2016/2015	rozdíl 2016-2015
	1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:1	8=5-1
Příjmy celkem	314,46	27,7	1 180,86	1 180,86	341,95	29,0	108,7	27,49
v tom:								
Daňové příjmy celkem	234,19	24,0	1 041,71	1 041,71	248,85	23,9	106,3	14,66
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	136,84	23,8	619,73	619,73	146,13	23,6	106,8	9,29
v tom:								
- DPH	51,74	22,6	247,70	247,70	53,22	21,5	102,9	1,48
- spotřební daň (vč. tzv. energetických daní)	31,50	23,3	142,00	142,00	34,14	24,0	108,4	2,64
z toho: spotřební daň z minerálních olejů	16,96	23,5	73,90	73,90	17,63	23,9	104,0	0,68
spotřební daň z tabákových výrobků	10,43	22,2	51,70	51,70	12,24	23,7	117,3	1,81
odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,12	6,2	1,90	1,90	0,19	10,0	152,4	0,07
- daně z příjmů PO	21,38	24,0	101,40	101,40	23,99	23,7	112,2	2,62
- daně z příjmů FO	26,88	25,6	108,60	108,60	29,15	26,8	108,5	2,27
vybíraná srážkou	2,67	29,3	11,00	11,00	2,56	23,3	96,0	-0,11
ze závislé činnosti	21,54	23,3	95,90	95,90	22,98	24,0	106,7	1,44
z přiznání	2,67	80,8	1,70	1,70	3,61	212,5	135,4	0,94
- správní poplatky	0,37	28,4	1,41	1,41	0,39	27,7	105,8	0,02
- majetkové daně	2,50	26,3	10,30	10,30	2,92	28,4	116,7	0,42
v tom: Daň dědická	0,01	x	0,00	0,00	0,00	x	41,9	-0,01
Daň darovací	0,01	x	0,00	0,00	-0,13	x	x	-0,13
Daň z nabytí nemovitých věcí (vč. daně z převodu nem.)	2,48	26,1	10,30	10,30	3,04	29,5	122,5	0,56
- poplatky za uložení odpadů	0,42	28,2	1,55	1,55	0,34	21,9	80,4	-0,08
- odvod za odnětí půdy ze zem. půdního fondu	0,07	35,2	0,10	0,10	0,06	56,6	80,4	-0,01
- odvody z loterií*)	0,63	37,1	4,20	4,20	0,56	13,4	89,4	-0,07
- ostatní daňové příjmy**)	1,35	56,9	2,46	2,46	1,35	54,9	99,9	0,00
Pojistné na SZ	97,35	24,3	421,99	421,99	102,72	24,3	105,5	5,37
z toho: na důchodové pojištění	86,94	24,4	375,31	375,31	91,76	24,4	105,5	4,82
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	80,27	49,8	139,14	139,14	93,10	66,9	116,0	12,83
v tom:								
Nedaňové příjmy celkem	11,89	37,0	24,41	24,46	10,44	42,7	87,8	-1,45
v tom:								
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem	6,02	36,7	15,69	15,68	2,58	16,5	42,9	-3,44
Přijaté sankční platby a vratky transferů	1,87	123,6	3,68	3,67	6,06	165,1	324,0	4,19
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	2,86	24,8	2,30	2,36	0,94	40,1	33,1	-1,91
Přijaté splátky půjčených prostředků	0,61	52,2	1,18	1,18	0,51	43,3	83,7	-0,10
Příjmy sdílené s EU	0,53	34,3	1,56	1,56	0,34	21,5	63,2	-0,20
Kapitálové příjmy celkem	1,35	25,5	8,52	8,47	2,05	24,2	152,0	0,70
v tom:								
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	1,34	31,0	8,51	8,46	2,04	24,1	152,7	0,70
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	0,01	1,3	0,01	0,01	0,01	112,7	85,0	0,00
Přijaté transfery	67,03	54,2	106,22	106,22	80,61	75,9	120,3	13,58
v tom:								
Neinvestiční přijaté transfery	29,22	39,8	73,27	73,10	30,50	41,7	104,4	1,28
Investiční přijaté transfery	37,80	75,3	32,95	33,11	50,11	151,3	132,5	12,30

*) odvody z loterií podle zákona č. 202/1990 Sb., § 41b, odst. 1 (70 % výnosu pro SR) a § 41b, odst. 2, 3, 4 (37 % výnosu pro SR; v roce 2015 to bylo 20 % výnosu pro SR)

***) dopočet do celku

Z celkových příjmů představují 30,0 % příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, 15,6 % tvoří daň z přidané hodnoty (DPH), téměř 10,0 % je podíl příjmů ze spotřebních daní, 8,5 % jsou daně z příjmů fyzických osob (DPFO) a 7,0 % daně z příjmů právnických osob (DPPO). Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery představují cca 27,2 %. Ostatní příjmy zahrnující mimo jiné majetkové daně, odvody z loterií, správní poplatky, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a tržby z prodeje kolků jsou váhově méně významné a představují 1,7 % celkových příjmů.

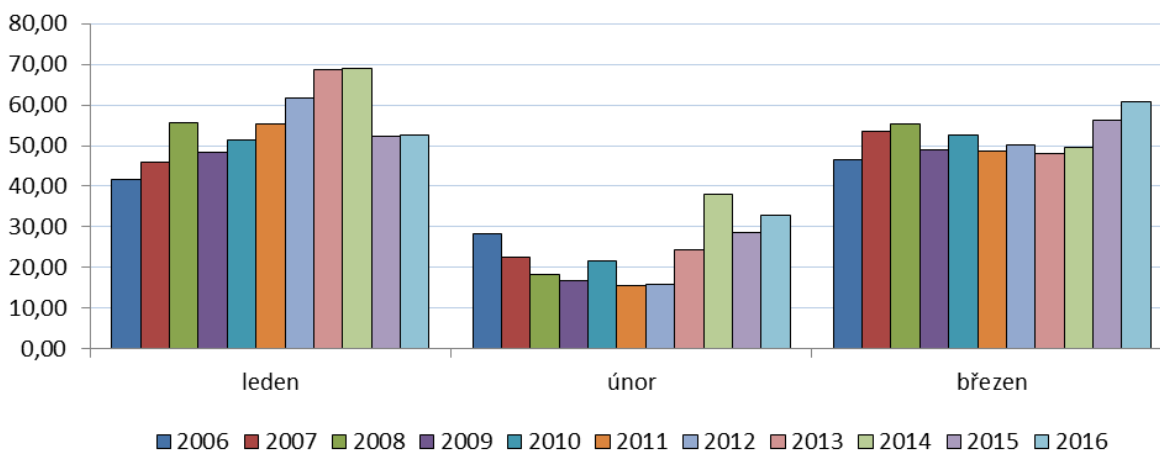
Graf č. 3: Struktura celkových příjmů za 1. čtvrtletí 2016

3.1. Daňové příjmy a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení

Příjmy z daní a poplatků bez pojistného na sociální zabezpečení dosáhly za první čtvrtletí letošního roku **146,1 mld. Kč**, což představuje 23,6 % schváleného rozpočtu a meziroční nárůst o 9,3 mld. Kč, tj. o 6,8 %. Na tomto nárůstu se podílí především vyšší inkaso spotřebních daní (o 2,6 mld. Kč), daně z příjmů právnických osob (o 2,6 mld. Kč) a daně z příjmů fyzických osob (o 2,3 mld. Kč). Oproti prvnímu čtvrtletí 2015 došlo k nárůstu inkasa u pojistného na sociální zabezpečení o 5,4 mld. Kč (z toho na důchody o 4,8 mld. Kč).

Graf č. 4: Vývoj daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení v jednotlivých měsících 1. čtvrtletí v letech 2006-2016 (v mld. Kč)

Výběr daňových příjmů bude v roce 2016 ovlivněn **legislativními změnami platnými od 1.1.2016:**

- Od ledna 2016 došlo v oblasti DPH k zavedení kontrolního hlášení s celoročním dopadem ve výši 6,4 mld. Kč. Tato nová povinnost stanoví plátcům DPH podávat seznam všech poskytnutých a přijatých plnění, která jsou realizována mezi jednotlivými plátcí DPH. Dále od 1.1.2016 došlo k rozšíření mechanismu přenesení daňové povinnosti pro nemovitosti a od 1.2.2016 je účinné rozšíření mechanismu přenesené daňové povinnosti i na dodání zemního plynu a elektřiny. Od ledna 2016 je účinná i změna rozpočtového určení daní, tj. navyšuje se podíl krajů na celkovém

výnosu DPH ze 7,86 % na 8,92 % (odhad celoročního snížení příjmu SR je minus 3,7 mld. Kč).

- V oblasti spotřebních daní došlo od 1.1.2016 k navýšení sazeb spotřební daně z tabákových výrobků za účelem dosažení minimálních hodnot zdanění tabákových výrobků stanovených směrnicí Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků. Předpokládaný celoroční dopad zvýšení sazeb na státní rozpočet v roce 2016 činí 3,3 mld. Kč.
- Od 1.1.2016 došlo ke vzniku tzv. rezolučního fondu, do kterého budou přispívat finanční instituce. Odvody těchto subjektů budou odečitatelnou položkou od základu daně, což se projeví nižším inkasem daně z příjmů právnických osob. Lze předpokládat, že se zavedení rezolučního fondu projeví již v tomto roce, neboť daňoví poplatníci mohou požádat o změnu stanovení záloh, respektive snížení, které budou odvádět v tomto roce. Předpokládaný dopad na úrovni státního rozpočtu činí minus 0,3 mld. Kč.
- V oblasti daně z příjmů fyzických osob bylo předpokládáno, že od ledna 2016 dojde k dalšímu navýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě. Tato legislativní změna je v současné době stále v legislativním procesu (v Senátu) a lze očekávat, že bude platit retroaktivně (je předpoklad, že zvýšení daňového zvýhodnění za první měsíce roku 2016 bude možné uplatnit pro zaměstnance v ročním zúčtování daně až v roce 2017). Její dopad v roce 2016 se proto očekává cca ve výši -0,4 mld. Kč v případě závislé činnosti. V rozpočtu této daně se promítl vliv nového rozpočtového určení daně, kterým se od 1.1.2016 snížil podíl státního rozpočtu na celostátním inkasu o 0,98 procentního bodu, což představuje negativní celoroční dopad ve výši 1,4 mld. Kč.
- V lednu 2016 došlo ke zvýšení sazeb stávajícího odvodu z loterií. Navýšení sazeb se týká všech sazeb aplikovaných v rámci odvodu. Současně s touto změnou dojde ke změně v rozpočtovém určení odvodu, kdy u výnosu z technických her dojde k navýšení podílu státního rozpočtu na úkor podílu náležejícího obcím.

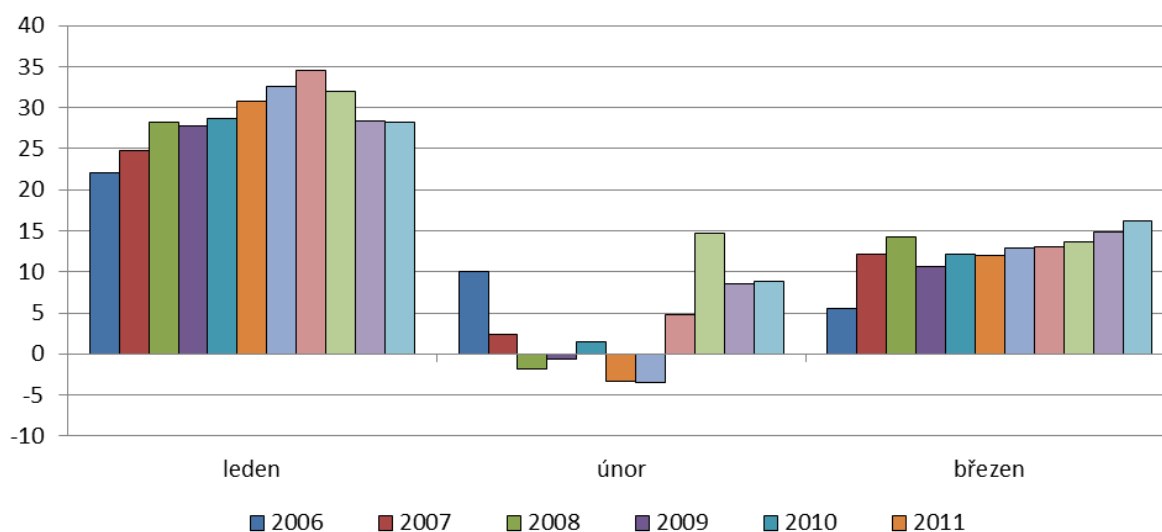
Na dani z přidané hodnoty za 1. čtvrtletí letošního roku inkasoval státní rozpočet **53,2 mld. Kč**, tj. 21,5 % rozpočtu, což je o 1,5 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Rozpočet počítá s nárůstem o 4,7 % oproti skutečnosti roku 2015.

Při meziročním srovnání 1. čtvrtletí je potřeba brát v úvahu, že inkaso 1. čtvrtletí letošního roku zahrnuje platbu daňové povinnosti za prosinec a poslední čtvrtletí předcházejícího roku, stejně jako vrácení nadměrných odpočtů přiznaných za listopad, prosinec a poslední čtvrtletí loňského roku.

První čtvrtletí roku 2016 bylo pozitivně ovlivněno růstem výdajů na spotřebu domácností a vládních institucí. Dopad zavedení kontrolního hlášení není za první 3 měsíce roku 2016 ještě promítnut, zejména z důvodu splatnosti daně. Prvotní výsledky zavedení kontrolního hlášení lze nejdříve očekávat až po ukončení 1. čtvrtletí tohoto roku, tj. v dubnu 2016, kdy budou k dispozici kontrolní hlášení od všech plátců DPH (měsíční i čtvrtletní plátcí).

Graf č. 5: Meziroční srovnání inkasa DPH za jednotlivé měsíce 1. čtvrtletí v letech 2006-2016 (v mld. Kč)

Inkaso **spotřebních daní** (včetně tzv. daní energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření) dosáhlo **34,1 mld. Kč** (tj. 24,0 % rozpočtu), což je o 2,6 mld. Kč více než v 1. čtvrtletí roku 2015, tj. o 8,4 %. Rozpočet na rok 2016 počítá s poklesem o téměř 1,0 mld. Kč (tj. o 0,7 %) proti skutečnosti roku 2015.

Inkaso váhově nejsilnější položky spotřební daně **z minerálních olejů** v prvním čtvrtletí roku 2016 dosáhlo **17,6 mld. Kč** (tj. 23,9 % rozpočtu), tj. o 0,7 mld. Kč více než v roce 2015. Rozpočet této daně počítá s poklesem o 1,8 % oproti skutečnosti roku 2015. Za hlavní příčinu meziročního růstu inkasa této daně lze považovat především zvýšení spotřeby pohonných hmot, které bylo způsobeno zlepšující se celkovou ekonomickou situací a nízkými cenami pohonných hmot v České republice.

Inkaso spotřební daně z tabákových výrobků, činilo v 1. čtvrtletí roku 2016 12,2 mld. Kč (tj. 23,7 % rozpočtu), což je o 1,8 mld. Kč (o 17,3 %) více oproti stejnému období roku 2015. Důvodem růstu inkasa je především zvýšení sazeb spotřební daně z tabákových výrobků od ledna 2016. Spotřeba cigaret dle údajů ČSÚ prolomila dlouhodobý klesající trend a v roce 2014 vzrostla o 2,4 %. Je pravděpodobné, že i v tomto roce se do inkasa daně projevuje rostoucí trend spotřeby tabákových výrobků.

Inkaso spotřební **daně z lihu** dosáhlo za 1. čtvrtletí letošního roku **2,2 mld. Kč (tj. 31,8 % rozpočtu)**, tj. o téměř 0,1 mld. Kč více než ve stejném období roku 2015.

Inkaso spotřební **daně z piva** činilo **0,93 mld. Kč** (tj. 20,3 % rozpočtu), tj. o 60 mil. Kč méně než v 1. čtvrtletí roku 2015.

Inkaso spotřební **daně z vína** činilo **0,15 mld. Kč** (tj. 52,9 % rozpočtu), a je tak na úrovni 1. čtvrtletí roku 2015.

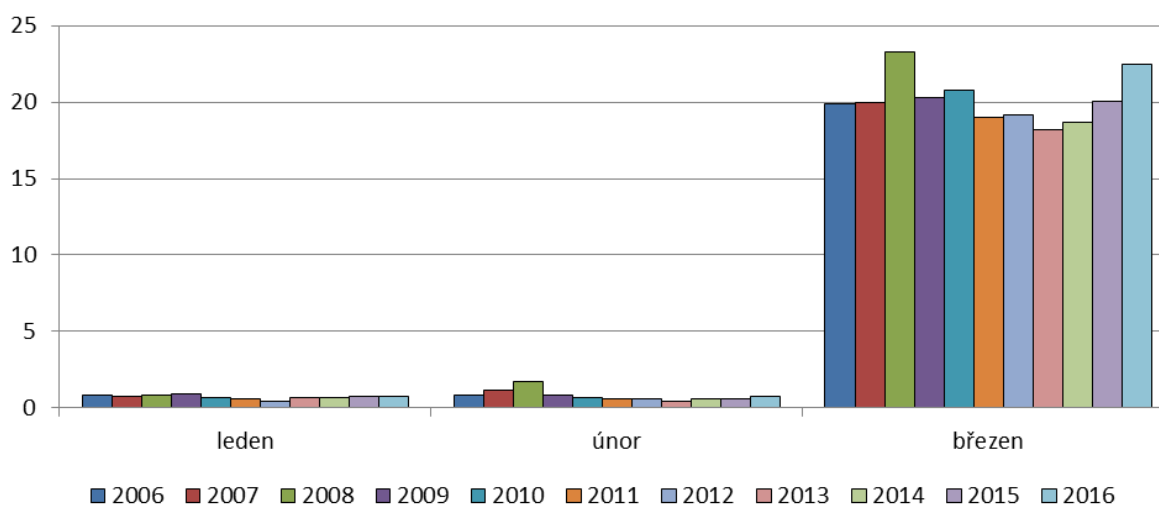
V případě **energetických daní** (spotřební daň z elektřiny, pevných paliv, zemního plynu a některých dalších plynů) bylo v 1. čtvrtletí roku 2016 vybráno **0,8 mld. Kč** (tj. 29,6 % rozpočtu), což je oproti stejnému období minulého roku o 0,03 mld. Kč více.

Od roku 2011 jsou do kategorie spotřebních daní zařazeny i **odvody z elektřiny ze slunečního záření** zavedené na základě zákona č. 402/2010 Sb., kterým se změnil zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Odvody mají sloužit jako kompenzace výdajů v důsledku poskytování dotací na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Za první čtvrtletí letošního roku činil tento odvod **0,2 mld. Kč**, tj. 10,0 % rozpočtu a meziročně vzrostl o 0,07 mld. Kč.

Daně z příjmů právnických osob (DPPO) svým objemem **24,0 mld. Kč** představovaly 23,7 % rozpočtu (v roce 2015 to bylo 21,4 mld. Kč a plnění rozpočtu na 24,0 %). Rozpočet počítá s nárůstem letošního inkasa proti skutečnosti roku 2015 o 1,8 %. Zpřesnění predikce inkasa DPPO bude možné až na přelomu června a července, neboť 1.7.2016 uplyne lhůta pro podání daňových přiznání poplatníků s nejvýznamnějším podílem na celoročním objemu inkasa daně z příjmů právnických osob.

Inkaso 1. čtvrtletí je ovlivněno zejména odvodem první čtvrtletní zálohy na daň u větších plátců, která letos dosáhla vyšších hodnot než v předcházejícím roce. Dále bude inkaso ovlivněno zavedením tzv. rezolučního fondu, u kterého je předpokládán celoroční negativní dopad na úrovni státního rozpočtu ve výši -0,3 mld. Kč.

Graf č. 6: Rozložení inkasa z DPPO do jednotlivých měsíců 1. čtvrtletí v letech 2006-2016 (v mld. Kč)

Inkaso **daní z příjmů fyzických osob (DPFO)** dosáhlo celkem **29,2 mld. Kč**, tj. 26,8 % rozpočtu (vloni 26,9 mld. Kč a plnění na 25,6 %). Rozpočet uvažuje s růstem o 5,4 % (tj. o 5,5 mld. Kč) oproti skutečnosti roku 2015.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 23,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na 24,0 %, což představuje meziroční růst o 1,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %. Rozpočet očekává růst o 5,2 % proti skutečnosti roku 2015. Meziroční růst inkasa proti skutečnosti 2015 se opírá o navýšení platů státním zaměstnancům, zákonodárcům, učitelům, hasičům a policistům, dále i o nižší míru nezaměstnanosti. Stejně jako v roce 2015 bude inkaso této daně negativně ovlivněno zejména znovuzavedením slev pracujícím důchodcům a tzv. školkovným. Také další zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě (pro rok 2016) bude mít negativní dodatečný dopad ve výši 0,5 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Pozitivní dopad na výši celkového inkasa bude mít i v tomto roce solidární zvýšení daně.

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (zvláštní sazba daně) dosáhla **2,6 mld. Kč**, což představuje 23,3 % rozpočtu a meziroční pokles o 4,0 %, tj. o 0,1 mld. Kč.

Plnění rozpočtovaného očekávání u **daně z příjmů fyzických osob placené na základě přiznání** v tomto období vykázalo nárůst o 0,9 mld. Kč (o 35,4 %) oproti stejnému období minulého roku a činilo tak za první tři měsíce roku 2016 **3,6 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 212,5 %). Inkaso této daně v samotném březnu dosáhlo 3,3 mld. Kč (o 0,6 mld. Kč více než v březnu 2015) a souvisí s termínem podání daňového přiznání a odvodem daně za rok 2015. Dosavadní vysoké plnění rozpočtu (na 212,5 %) bude korigováno tradičně v dubnu, kdy dochází k vratkám daně na základě daňových přiznání podávaných z velké části do konce března. Na inkaso této daně bude mít v tomto roce pozitivní vliv zastropování výdajových paušálů pro OSVČ (60 % a 80 %) na výši 2 mil. Kč. Naopak negativně ovlivní inkaso zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě, a to ve výši cca -0,2 mld. Kč,

dále znovuzavedení slev pracujícím důchodcům a tzv. školkovné (změny jsou sice účinné od roku 2015, ale v důsledku splatnosti daně se projevují ve výběru daně až v roce 2016).

Správní poplatky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. čtvrtletí 2016 částku téměř **0,4 mld. Kč** (rozpočet plněn na **27,7 %**), což je o 0,02 mld. Kč, tj. o 5,8 % více než ve srovnatelném období roku 2015.

Skupina **majetkových daní (daní z kapitálových převodů)** je v současné době zastoupena pouze **daní z nabytí nemovitých věcí**. Daň dědická a darovací byly od roku 2014 zrušeny a bezúplatné převody majetku ve formě dědictví nebo darování byly začleněny do daně z příjmů. Dne 1.1.2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, které současně zrušilo zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31.12.2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí. V prvním čtvrtletí roku 2016 tak zároveň dobíhá inkaso zrušených majetkových daní (celkem vybráno za toto období 48,3 mil. Kč). Na začátku letošního roku proběhly z rozhodnutí odvolacího finančního ředitelství další vratky na dani darovací z bezúplatného nabytí emisních povolenek z let 2011 a 2012 ve výši 0,13 mld. Kč, což negativně ovlivnilo celkový výběr majetkových daní za 1. čtvrtletí, který činil **2,9 mld. Kč**, (rozpočet plněn na 28,4 %). Samotná **daň z nabytí nemovitých věcí** je v celé výši příjmem státního rozpočtu a za 1. čtvrtletí 2016 dosáhla celkem **3,0 mld. Kč** (tj. bez daně z převodu nemovitostí).

Rozpočtované celostátní daňové příjmy na rok 2016 (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) **ve výši 857,5 mld. Kč** jsou proti skutečnosti roku 2015 o 16,0 mld. Kč, tj. o 1,9 % vyšší. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován (proti skutečnosti 2015) u DPH o téměř 22,2 mld. Kč a daně z příjmů fyzických osob o téměř 10,3 mld. Kč, naopak nejvyšší pokles rozpočtu oproti skutečnosti roku 2015 je stanoven u daně z příjmů právnických osob, a to o 3,5 mld. Kč.

Skutečný celostátní výnos všech daní dosáhl k 31.3.2016 výše 201,3 mld. Kč, což představuje 23,5 % rozpočtu a meziroční nárůst o 14,7 mld. Kč, tj. 7,9 %. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 186,6 mld. Kč, tj. 23,6 % schváleného rozpočtu, a měřeno k roku 2014 meziročně tak kleslo o 22,1 mld. Kč, tj. o 10,6 %.

Celostátní výnos DPH dosáhl 75,4 mld. Kč (21,4 % rozpočtu), což je o 3,0 mld. Kč, tj. o 4,2 % více než ve stejném období minulého roku. Z celkového objemu příjmu DPH náleželo obcím 15,5 mld. Kč (rozpočet na rok 2016 počítá s částkou 73,4 mld. Kč), 6,6 mld. Kč krajům (rozpočet 31,5 mld. Kč) a 53,2 mld. Kč zůstalo ve státním rozpočtu (rozpočet 247,7 mld. Kč).

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl za 1. čtvrtletí objemu 35,9 mld. Kč (plnění rozpočtu na 24,0 %), což je o 2,7 mld. Kč, tj. o 8,2 % více než ve stejném období roku 2015, Z celkového objemu bylo téměř **1,8 mld. Kč převedeno SFDI** (9,1 % daně z minerálních olejů).

Celostátní výnos DPFO dosáhl téměř 44,8 mld. Kč (plnění rozpočtu na 27,1 %) a byl proti stejnému období předchozího roku vyšší o 4,2 mld. Kč, tj. o 10,4 %. Z celostátního příjmu DPFO náleželo obcím 11,9 mld. Kč (rozpočet počítá s objemem 41,9 mld. Kč), krajům 3,7 mld. Kč (rozpočet 14,6 mld. Kč) a státnímu rozpočtu téměř 29,2 mld. Kč (rozpočet 108,6 mld. Kč).

Celostátní výnos DPPO dosáhl ke konci března 35,0 mld. Kč (rozpočet plněn na 23,3 %) a je tak nad úroveň stejného období roku 2015 o 3,9 mld. Kč, tj. o 12,6 %. I na této dani participují rozpočty obcí a krajů, jejichž příjmům náleželo za 1. čtvrtletí 11,0 mld. Kč (o 1,3 mld. Kč více než ve stejném období roku 2015), z toho obcím 8,0 mld. Kč (rozpočet počítá s objemem 41,4 mld. Kč) a krajům 3,0 mld. Kč (rozpočet 13,6 mld. Kč). Zbytek ve výši téměř 24,0 mld. Kč byl příjmem státního rozpočtu (rozpočet 101,4 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 102,7 mld. Kč, což představuje 24,3 % rozpočtu a meziroční nárůst o 5,4 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Rozpočet 2016 počítá s růstem o 4,3 % oproti skutečnosti roku 2015. Rozpočet vycházel z dynamiky meziročního růstu objemu mezd a platů pro rok 2016 o 4,1 %. V odhadu bylo zohledněno i zvýšení platů státních zaměstnanců.

3.2. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery jsou v roce 2016 rozpočtovány ve výši 139,1 mld. Kč, tj. o 3,6 mld. Kč (o 2,5 %) méně než předpokládal rozpočet na rok 2015.

Meziročně klesl rozpočet nedaňových příjmů o 7,6 mld. Kč. Důvodem bylo zejména to, že v roce 2016 již nejsou rozpočtovány příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením likvidity státní pokladny (rozpočet 2015 ve výši 7,2 mld. Kč). Dle novely rozpočtových pravidel je možné tyto příjmy vzájemně započíst s výdaji souvisejícími s dluhovou službou. Na meziročně nižší rozpočet nedaňových příjmů měly vliv i nižší plánované odvody ze státních podniků o 1,9 mld. Kč či jednorázový odvod prostředků Státního úřadu pro kontrolu léčiv ve výši 1,7 mld. Kč rozpočtovaný pouze v roce 2015. Naopak pozitivně by se v rozpočtu roku 2016 měly projevit očekávané mimořádné příjmy z kmitočtů ve výši 1,3 mld. Kč v kapitole Český telekomunikační úřad či vyšší příjmy (o 1,9 mld. Kč) z finančního vypořádání předchozích let z titulu očekávaných vratek z nevyčerpaných dotací v oblasti obnovitelných zdrojů energie, které jsou v gesci kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Kapitálové příjmy jsou v rozpočtu 2016 meziročně vyšší o 3,1 mld. Kč, což ovlivnily zejména očekávané příjmy kapitoly Ministerstvo životního prostředí z obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů vyšší o 3,7 mld. Kč.

Rozpočet přijatých transferů se zvýšil proti roku 2015 o 1,0 mld. Kč. Jejich hlavní složkou jsou prostředky přijaté z EU (vč. SZP a FM), které jsou pro rok 2016 rozpočtovány ve výši 93,5 mld. Kč, což je o 5,8 mld. Kč více než v roce 2015. Nárůst je způsoben zohledněním kvalifikovaných odhadů čerpání prostředků v rámci programového období 2014–2020, které navrhly jednotlivé kapitoly státního rozpočtu. Naopak klesl o 4,8 mld. Kč na 11,7 mld. Kč předpokládaný převod prostředků z privatizačního účtu na krytí deficitu důchodového systému.

V 1. čtvrtletí roku 2016 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 93,1 mld. Kč, tj. 66,9 % rozpočtu, což je o 12,8 mld. Kč, tj. o 16,0 %, více než v roce 2015.

Tabulka č. 5: Vývoj nedaňových a ostatních příjmů v 1.-3. čtvrtletí let 2015 a 2016 (v mil. Kč)

UKAZATEL	Skutečnost 1. Q. 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 1. Q. 2016	Plnění v %	Rozdíl skut.	Index v % 2016/2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	80 267	139 143	139 143	93 101	66,9	12 834	116,0
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	11 890	24 412	24 457	10 437	42,7	-1 453	87,8
v tom:							
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebytných organizací s přímým vztahem	6 017	15 685	15 683	2 581	16,5	-3 436	42,9
Přijaté sankční platby a vratky transferů	1 872	3 680	3 673	6 063	165,1	4 192	324,0
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	2 858	2 303	2 358	945	40,1	-1 913	33,1
Přijaté splátky půjčených prostředků	612	1 180	1 181	512	43,3	-100	83,7
Příjmy sdílené s EU	531	1 563	1 563	336	21,5	-196	63,2
Kapitálové příjmy celkem	1 350	8 515	8 470	2 053	24,2	703	152,0
v tom:							
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	1 338	8 506	8 461	2 042	24,1	704	152,7
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	13	10	10	11	112,7	-2	85,0
Přijaté transfery	67 027	106 216	106 216	80 611	75,9	13 584	120,3
v tom:							
Neinvestiční přijaté transfery	29 223	73 269	73 102	30 503	41,7	1 280	104,4
Investiční přijaté transfery	37 804	32 947	33 114	50 108	151,3	12 305	132,5
z toho:							
Prostředky přijaté z rozpočtu EU *)	65 816	93 526	93 526	79 101	84,6	13 285	120,2

*) Příjmy z rozpočtu EU na krytí výdajů společných programů EU a ČR, včetně prostředků na krytí výdajů Společné zemědělské politiky a Finančních mechanismů (ve vazbě na závazné ukazatele).

Na tomto růstu se podílely zejména **přijaté transfery**, které dosáhly **80,6 mld. Kč**, což je při plnění rozpočtu na 75,9 % o 13,6 mld. Kč více než ve stejném období roku 2015.

Tento růst ovlivnily především **EU příjmy** (prostředky přijaté z rozpočtu EU na krytí výdajů společných programů EU a ČR, včetně prostředků na krytí výdajů Společné zemědělské politiky a Finančních mechanismů), které dosáhly 79,1 mld. Kč a meziročně tak byly o 13,3 mld. Kč, tj. o 20,2 %, vyšší.

Z této částky tvořily převody z Národního fondu celkem 64,8 mld. Kč (ve stejném období minulého roku to bylo 45,0 mld. Kč). Na tom se podílely zejména kapitoly Ministerstvo dopravy (18,2 mld. Kč na OP Doprava), Ministerstvo životního prostředí (12,6 mld. Kč, z toho 12,5 mld. Kč na OP Životní prostředí), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (12,5 mld. Kč, z toho 6,3 mld. Kč na OP Výzkum a vývoj pro inovace a 6,0 mld. Kč na OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost), Ministerstvo průmyslu a obchodu (7,6 mld. Kč, z toho 7,5 mld. Kč na OP Podnikání a inovace), Ministerstvo pro místní rozvoj (7,2 mld. Kč, z toho 5,0 mld. Kč na Regionální OP, 1,5 mld. Kč na OP Praha a 0,7 mld. Kč na Integrovaný OP) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (3,6 mld. Kč, z toho 3,3 mld. Kč na OP Lidské zdroje a zaměstnanost).

Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství na krytí výdajů Společné zemědělské politiky zatím dosáhly 14,3 mld. Kč (v 1. čtvrtletí roku 2015 to bylo 20,8 mld. Kč). Z této částky bylo 12,6 mld. Kč určeno na Přímé platby zemědělcům, dalších 1,6 mld. Kč na Program rozvoje venkova a 0,1 mld. Kč na Společnou organizaci trhu.

Z ostatních přijatých transferů byly vykázány převody z rezervních fondů organizačních složek státu ve výši 1,3 mld. Kč, což je meziročně o 0,6 mld. Kč více.

Nedaňové příjmy zatím dosáhly **10,4 mld. Kč**, což je o 1,5 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2015.

Na plnění nedaňových příjmů se nejvíce podílelo seskupení **přijaté sankční platby a vratky transferů**, které dosáhly 6,1 mld. Kč, což představuje 165,1 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 4,2 mld. Kč.

Na vysokém plnění i meziročním růstu se podílely přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání ve výši 5,7 mld. Kč, jejichž výši i růst ovlivnily především mimořádné vratky nevyužitých prostředků souvisejících s dotacemi na obnovitelné zdroje energie ve výši 4,0 mld. Kč (z toho 3,8 mld. Kč bylo od operátora trhu OTE, a.s.). Přijaté sankční platby dosáhly 0,4 mld. Kč, což je stejně jako ve stejném období minulého roku. Na nich se podílely zejména pokuty ze správních řízení v působnosti GŘC a územních finančních orgánů vykázané v příjmech kapitoly Ministerstvo financí (0,3 mld. Kč).

Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly 2,6 mld. Kč, což je o 3,4 mld. Kč méně než ve stejném období minulého roku. Jak již bylo řečeno, v roce 2016 je meziroční srovnání nedaňových příjmů negativně zkresleno novelou rozpočtových pravidel, ze které vyplývá možnost vzájemně započíst příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením likvidity státní pokladny s výdaji souvisejícími s dluhovou službou (v 1. čtvrtletí 2015 byly vykázány příjmy z tohoto titulu ve výši 3,9 mld. Kč, v roce 2016 jsou nulové).

V rámci tohoto seskupení položek představovaly příjmy z vlastní činnosti 1,9 mld. Kč, což je meziročně o 0,5 mld. Kč více. Z nich 1,6 mld. Kč tvořil příjem kapitoly Český telekomunikační úřad složený ze standardních příjmů ze správy radiového spektra a ze správy čísel ve výši 1,2 mld. Kč a z mimořádného příjmu za přiděl rádiových kmitočtů společnosti O2 ve výši 0,4 mld. Kč (příjmy z aukce neprodaných kmitočtů z roku 2013 plánované ve výši 0,9 mld. Kč zatím nebyly realizovány). Soudní poplatky zatím dosáhly 0,3 mld. Kč, příjmy z pronájmu pozemků a ostatních nemovitostí 0,2 mld. Kč a převod prostředků ze státního podniku Řízení letového provozu ČR do příjmů kapitoly Ministerstvo dopravy činil na základě usnesení vlády č. 110/2016 necelých 130 mil. Kč (rozpočet byl ve výši 100 mil. Kč).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly 0,9 mld. Kč. Z nich přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady dosáhly 0,4 mld. Kč. Tato položka zahrnuje například náhrady za náklady správního a soudního řízení. Největšími příjemci byly kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (156 mil. Kč) a Ministerstvo vnitra (68 mil. Kč). Na položce „Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené“ byly vykázány příjmy ve výši 0,4 mld. Kč, z nichž 0,2 mld. Kč bylo tvořeno příjmy kapitoly VPS - zejména šlo o odvody příspěvků na penzijní připojištění a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání. Součástí těchto příjmů jsou i příjmy z dobrovolného pojištění, které zahrnují nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných (37 mil. Kč, což je meziročně stejně) a dobrovolné důchodové pojištění (45 mil. Kč s meziročním růstem o 6 mil. Kč).

Na **přijatých splátkách půjčených prostředků** ve výši 0,5 mld. Kč (meziroční pokles o 0,1 mld. Kč) se podílela zejména splátka 250 mil. Kč ze strany VZP ve prospěch příjmů kapitoly Ministerstvo zdravotnictví. Jednalo se o třetí splátku z 1 mld. Kč půjčené VZP na základě usnesení vlády č. 882/2013 (v roce 2015 již splaceno 500 mil. Kč; poslední splátka ve výši zbývajících 250 mil. Kč je splatná do 30.9.2016). Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů zatím dosáhly 147 mil. Kč a byly tvořeny zejména příjmy kapitoly Ministerstvo financí v souvislosti s převzetím agendy po ČKA (136 mil. Kč) a také příjmy kapitoly OSFA od společnosti Mitas, a.s. (9 mil. Kč; dalších 14 mil. Kč směřovalo ze stejného titulu do kapitoly VPS). Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 100 mil. Kč, což je o 11 mil. Kč více než ve stejném období roku 2015.

Příjmy sdílené s EU ve výši 0,3 mld. Kč jsou tvořeny zejména národním podílem na cle, který zatím dosáhl 0,3 mld. Kč, což je o 0,2 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2015. Součástí těchto příjmů je i podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU ve výši 9 mil. Kč.

Kapitálové příjmy ve výši **2,1 mld. Kč** s meziročním růstem o 0,7 mld. Kč byly tvořeny zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 2,0 mld. Kč. Významnou část této částky tvořily příjmy z prodeje emisních povolenek vykázané v kapitole Ministerstvo životního prostředí. Dosáhly 0,9 mld. Kč, což je o 0,1 mld. Kč více než v 1. čtvrtletí roku 2015. Dále se projeví především příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí, které dosáhly 0,8 mld. Kč, což je meziročně o 0,2 mld. Kč více. Na této částce se podílely především kapitoly Ministerstvo financí (0,4 mld. Kč - souvisí s činností Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových) a Ministerstvo zemědělství (0,3 mld. Kč – souvisí s činností Státního pozemkového úřadu). Kapitola Ministerstvo obrany navíc vykázala mimořádný příjem z prodeje letadel L159 do Iráku ve výši 0,4 mld. Kč.

4. Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 400/2015 Sb.¹ stanoví **výdaje** státního rozpočtu na rok 2016 v celkové výši **1 250,9 mld. Kč**, z toho 92,9 mld. Kč má být kryto prostředky z příjmů z rozpočtu Evropské unie. Proti schválenému rozpočtu roku 2015 jsou tyto výdaje vyšší o 2,7 % (o 32,4 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2016 zahrnuty v objemu **1 172,3 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 2,6 % (o 29,7 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu **78,5 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 3,6 % (o 2,7 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2015 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2016 nižší o 3,6 % (téměř o 46,5 mld. Kč); běžné výdaje jsou vyšší o 4,5 % (téměř o 50,7 mld. Kč) a kapitálové výdaje nižší o 55,3 % (o 97,1 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, jsou ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 zahrnuty ve výši téměř **707,8 mld. Kč**, tj. 56,6 % z celkových rozpočtovaných výdajů (v porovnání se schváleným rozpočtem roku 2015 dochází ke snížení tohoto podílu o 1,9 p.b. a zvýšení

¹ Zákon č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2016

o 3,6 p.b. než ve skutečných výdajích roku 2015). Meziročně se tyto výdaje mají snížit o 0,7 % (téměř o 5,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a zvýšit o 2,9 % (o 20,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Z celku **mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu plánovány v částce **594,0 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 0,7 % (o 4,2 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2015, resp. o 2,2 % (o 12,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Tyto sociální výdaje mají odčerpat 50,3 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2016 se podílet 47,5 %. Z ostatních mandatorních výdajů jsou ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 52,3 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 40,5 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 4,9 mld. Kč, na podporu exportu 4,5 mld. Kč, výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 1,9 mld. Kč, atd. Ostatní quasi mandatorní výdaje, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši 231,5 mld. Kč, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné pro zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 67,3 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou rozpočtem stanoveny ve výši 128,9 mld. Kč, dotace státním fondům ve výši 72,6 mld. Kč (bez dotací na činnost SZIF), transfery podnikatelským subjektům 58,3 mld. Kč, transfery neziskovým a podobným organizacím 10,4 mld. Kč, transfery příspěvkovým a podobným organizacím 64,0 mld. Kč, atd.

Tabulka č. 6: Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2016 (v mld. Kč)

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2015		2016				Index skutečnost 2016/2015	Rozdíl skutečnost 2016-2015
	Skutečnost leden-březen	% plnění	Rozpočet		Skutečnost leden-březen	% plnění		
			schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:1	8=5-1
VÝDAJE celkem	294,55	23,8	1 250,86	1 250,86	298,35	23,9	101,3	3,81
běžné výdaje	274,76	24,1	1 172,34	1 171,09	278,33	23,8	101,3	3,57
v tom:								
Platy a podobné a související výdaje	15,80	15,7	109,28	109,42	16,75	15,3	106,0	0,95
Neinvestiční nákupy a související výdaje	17,32	12,9	121,81	123,53	14,91	12,1	86,1	-2,41
z toho:								
úroky a ost. finanční výdaje kap. Státní dluh	4,89	7,6	52,29	52,29	3,13	6,0	63,9	-1,77
výdaje na realizaci záruk	0,00	0,0	1,94	1,94	0,00	0,0	x	0,00
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	10,44	26,9	51,70	51,60	9,88	19,2	94,6	-0,56
Neinvestiční transfery neziskovým a pod. organizacím	3,23	34,7	9,33	10,00	3,49	34,9	108,0	0,26
Neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění (VPS)	15,33	24,6	63,06	63,06	15,66	24,8	102,2	0,34
Neinvestiční transfery státním fondům	12,51	28,1	44,21	43,97	11,34	25,8	90,7	-1,17
z toho: neinvestiční transfery SZIF	10,09	28,4	34,05	33,98	8,37	24,6	83,0	-1,72
Neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	38,60	33,8	124,80	124,21	39,32	31,7	101,9	0,72
Neinv. transfery příspěvkovým a pod. organizacím	24,95	46,2	54,94	56,16	23,60	42,0	94,6	-1,35
Sociální dávky*)	119,01	23,4	515,83	510,47	125,84	24,7	105,7	6,83
z toho:								
dávky důchodového pojištění	90,59	23,2	400,98	396,13	97,10	24,5	107,2	6,51
podpory v nezaměstnanosti	2,56	23,3	7,48	7,48	2,45	32,8	95,9	-0,11
dávky nemocenského pojištění	6,21	25,8	24,73	24,73	6,67	27,0	107,3	0,45
dávky státní sociální podpory a péčovské péče	9,33	23,6	39,38	39,36	9,38	23,8	100,6	0,05
dávky sociální péče**)	8,44	23,8	35,55	35,05	8,34	23,8	98,9	-0,09
zvl. soc. dávky příslušníkům ozbrojených sil	1,88	23,1	7,71	7,68	1,86	24,2	99,2	-0,01
Státní příspěvek na důchodové připojištění	1,71	21,9	7,20	7,20	1,69	23,5	99,1	-0,01
Státní příspěvek na podporu stavebního spoření	0,00	0,0	4,90	4,90	0,00	0,0	x	0,00
Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU	12,34	31,6	40,50	40,50	10,60	26,2	85,9	-1,74
Ostatní běžné výdaje***)	3,53	18,0	24,77	26,06	5,24	20,1	148,4	1,71
kapitálové výdaje	19,78	20,3	78,52	79,77	20,02	25,1	101,2	0,24
v tom:								
Investiční nákupy a související výdaje	0,93	7,3	11,12	11,67	1,26	10,8	135,1	0,33
Investiční transfery podnikatelským subjektům	5,10	43,5	6,59	6,69	3,13	46,9	61,5	-1,97
Investiční transfery státním fondům	3,04	14,4	29,19	29,44	1,85	6,3	60,9	-1,19
z toho: investiční transfery SFDI	2,16	13,2	25,91	26,08	1,60	6,1	74,1	-0,56
Investiční transfery veřej. rozpočtům územní úrovně	5,82	40,5	4,06	4,42	10,80	244,4	185,5	4,98
Investiční transfery příspěvkovým a pod. organizacím	3,86	33,4	9,02	9,21	1,36	14,7	35,2	-2,50
Ostatní kapitálové výdaje***)	1,04	4,0	18,55	18,34	1,62	8,9	156,9	0,59

*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 „sociální dávky“, bez souvisejících výdajů (např. poštovné)

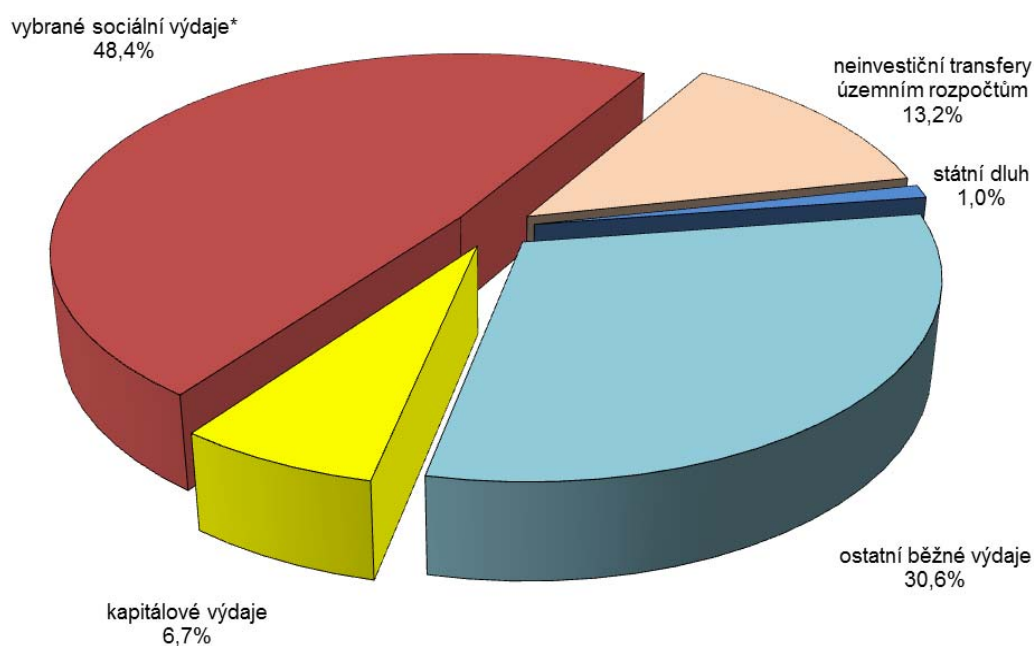
***) dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách

****) dopočet do celku

Celkové výdaje za 1. čtvrtletí 2016 **dosáhly 298,4 mld. Kč**, tj. 23,9 % schváleného rozpočtu i rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 1,3 % (o 3,8 mld. Kč). U běžných výdajů se jednalo o meziroční navýšení o 1,3 % (o 3,6 mld. Kč). Ke zvýšení výdajů došlo např. u sociálních dávek (o 6,8 mld. Kč, z toho 6,5 mld. Kč u dávek důchodového pojištění), u výdajů na platy a podobné a související výdaje (o 947,6 mil. Kč), u neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (o 719,5 mil. Kč), u platby za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění (o 335,0 mil. Kč), u neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím (o 258,7 mil. Kč), atd., naopak k meziročnímu snížení výdajů došlo např. u neinvestičních transferů státním fondům (téměř o 1,2 mld. Kč); u neinvestičních transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 1,7 mld. Kč), u odvodů vlastních zdrojů do rozpočtu EU (o 1,7 mld. Kč), u výdajů na obsluhu státního dluhu (téměř o 1,8 mld. Kč), u neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím (o 1,3 mld. Kč), atd. Kapitálové výdaje se meziročně zvýšily celkem o 1,2 % (o 242,8 mil. Kč), z toho např. u investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (o 5,0 mld. Kč), naopak k meziročnímu snížení výdajů došlo např. u investičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,5 mld. Kč), u investičních transferů podnikatelským subjektům (o téměř 2,0 mld. Kč), atd. Celkem bylo čerpáno o 14,4 mld. Kč pod čtvrtletní alikvotou rozpočtu po změnách, v 1. čtvrtletí 2015 to bylo o 4,6 mld. Kč méně.

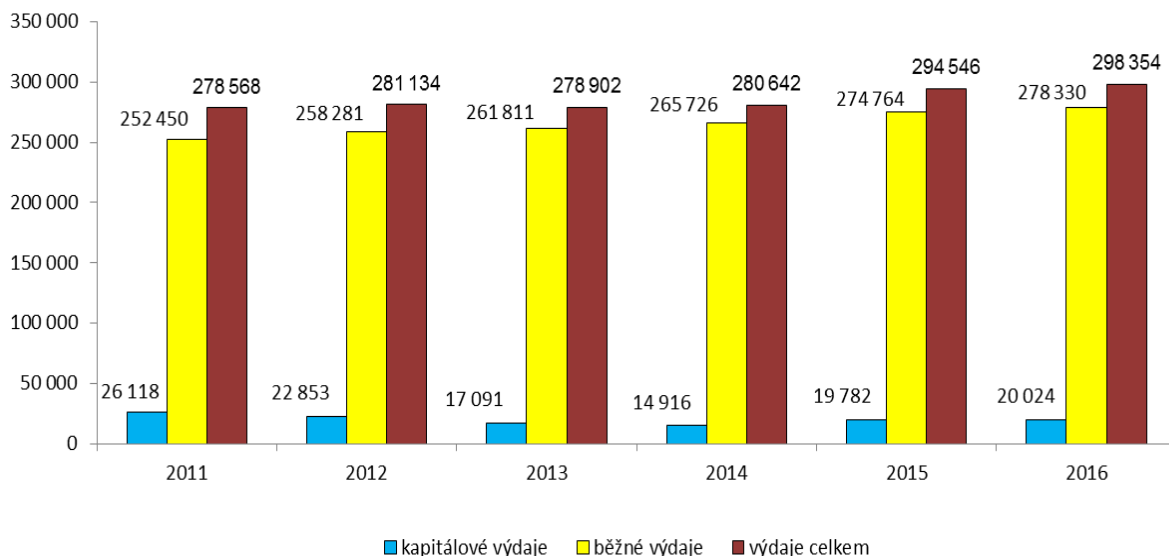
Graf č. 7: Struktura výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2016

*viz pozn. pod čarou č. 3

Graf č. 8: Čerpání výdajů celkem v 1. čtvrtletí let 2011 až 2016 (v mil. Kč)

4.1. Běžné výdaje

Běžné výdaje ve výši **278,3 mld. Kč** byly čerpány na 23,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,3 % (o 3,6 mld. Kč); proti alikvotě rozpočtu po změnách byly nižší o 14,4 mld. Kč. Z celku 51,9 %, tj. **144,5 mld. Kč**, směřovalo **do sociální oblasti**².

Sociální dávky³ dosáhly celkem **125,8 mld. Kč**, tj. 24,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,7 % (o 6,8 mld. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2016 jsou zahrnuty ve výši 515,8 mld. Kč, při meziročním navýšení o 0,2 % (o 3,2 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2015 a o 1,9 % (o 9,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Stanovení rozpočtu sociálních dávek je ovlivněno systémovými změnami sociální legislativy v minulých letech s trvalým úsporným efektem, popř. následnými kroky, které měly za následek zmírnění podmínek nároku na tyto dávky (např. úpravy v nemocenském pojištění, důchodovém systému, v oblasti podpor v nezaměstnanosti, atd.). Dále od 1.1.2016 dochází ke zvýšení platby státu za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění a navýšení měsíční platby za jednoho pojištěnce o 25 Kč (z 845 Kč na 870 Kč).

Největší objem z celkových sociálních dávek (77,2 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které činily 97,1 mld. Kč, tj. 24,5 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 7,2 % (o 6,5 mld. Kč). Z celku představovaly 79,3 %, tj. 77,0 mld. Kč, důchody starobní. Na výši čerpání měla vliv zejména záloha 7,0 mld. Kč poskytnutá České poště v prosinci 2015 na výplatu důchodů počátkem ledna 2016 (v roce 2015 obdobná záloha činila 8,0 mld. Kč). Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2016 ve výši 401,3 mld. Kč (pododdíl 411) předpokládá meziroční růst o 1,7 % (o 6,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 předpokládá zvýšení o 1,5 % (o 5,8 mld. Kč). Valorizace důchodů pro rok 2015 byla jednorázově vyšší oproti standardním podmínkám, které jsou stanoveny zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, s cílem

² sociální dávky, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, výdaje na insolventnost, státní příspěvek na penzijní připojištění, výdaje na sociální důsledky restrukturalizace hnědouhelného průmyslu

³ položka rozpočtové skladby 5410 - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky péstounské péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, podpory v nezaměstnanosti, ostatní dávky včetně zvláštních sociálních dávek příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru

kompenzovat důchodcům částečně sníženou valorizaci v letech 2013 a 2014 (zákon č. 314/2012 Sb., který omezil zvýšení vyplácených důchodů tak, že místo 100 % růstu spotřebitelských cen se zohlednila pouze 1/3 jejich růstu). Od ledna 2015 platí, že při valorizaci bude zohledněn 100 % růst spotřebitelských cen a 1/3 růstu mezd. Zvýšení průměrného starobního důchodu tak činilo 200 Kč, což představovalo zvýšení důchodu o 1,8 % celkem. V roce 2016 činí zvýšení průměrného starobního důchodu 40 Kč s předpokládaným dopadem 1,3 mld. Kč na státní rozpočet. Mimořádným opatřením vlády se v únoru 2016 vyplatil spolu s důchodem (ke všem druhům důchodu) jednorázový příspěvek ve výši 1 200 Kč s dopadem 3,5 mld. Kč na státní rozpočet. Základní výměra důchodů se i nadále stanoví tak, aby odpovídala 9 % průměrné mzdy. Vyhláška č. 244/2015 Sb. upravuje pro rok 2016 mj. výši základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 2 440 Kč (navýšení o 40 Kč). Kromě uvedeného má na výši rozpočtu vliv mj. růst příjmů, z nichž jsou důchody vyměřovány, mění se mezigenerační struktura důchodců a předpokládaný nárůst počtu důchodců. Záloha České pošty na výplatu důchodů počátkem dubna činila dalších 1,5 mld. Kč, poštovné 96,3 mil. Kč.

Dávky nemocenského pojištění byly vyplaceny ve výši téměř **6,7 mld. Kč**, tj. 27,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 7,3 % (o 454,6 mil. Kč). Z toho téměř 4,4 mld. Kč činila dávka „nemocenské“ a 1,9 mld. Kč peněžité pomoci v mateřství. Schválený rozpočet dávek nemocenského pojištění na rok 2016 je v pododdílu 412 stanoven ve výši 24,7 mld. Kč, tj. o 2,8 % (o 671,0 mil. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 1,7 % (o 403,3 mil. Kč) více proti skutečnosti 2015. Navýšení rozpočtu i skutečnosti ovlivňuje zejména to, že od 1.1.2014 se nemocenské vyplácí opětovně od 15. dne nemoci (karantény), nikoliv od 22. dne nemoci (karantény) – týkalo se let 2012 a 2013. Dalším faktorem ovlivňujícím výši těchto dávek je růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjí, vývoj nemocnosti, počet pojištěnců, atd.

Dávky státní sociální podpory⁴ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče**⁵ poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly čerpány v celkové výši **9,4 mld. Kč**, tj. 23,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,6 % (o 54,5 mil. Kč). Z dávek státní sociální podpory největší objem představoval rodičovský příspěvek 5,7 mld. Kč, příspěvek na bydlení 2,3 mld. Kč a přídavek na dítě 737,6 mil. Kč; dávky pěstounské péče dosáhly 550,6 mil. Kč. Ve schváleném rozpočtu jsou tyto dávky v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 40,1 mld. Kč, tj. o 0,3 % (o 110,0 mil. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet roku 2015. Proti skutečnosti 2015 jsou plánované výdaje vyšší o 4,9 % (o 1,9 mld. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum a neprobíhají jejich automatické valorizace. Rodičovský příspěvek představuje 57,0 % schváleného rozpočtu uvedených dávek a nárok na jeho čerpání má rodič při splnění příslušných podmínek do vyčerpání částky 220 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. Od 1.1.2015 došlo ke změně nároku na porodné, a to tak, že nárok na porodné má rodina, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte je to 10 000 Kč. Zůstává zúžen okruh osob, které mají za určených podmínek nárok na pohřebné 5 000 Kč. Vyšší tempo růstu vykazuje příspěvek na bydlení spojený s růstem počtu osob s nízkými příjmy a s růstem nákladů na bydlení. Počet vyplácených příspěvků na bydlení narůstá i v souvislosti s přesunem klientů ÚP ČR z doplatku na bydlení do příspěvku na bydlení resp. k souběhu obou dávek a dále s přesunem klientů z nevyhovujícího bydlení (ubytovacích zařízení) do bytů. Závislý na výši životního minima je zejména přídavek na dítě, jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi s příjmem do 2,4násobku

⁴ přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné

⁵ od 1.1.2013 dávky pěstounské péče přestaly být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR

životního minima, a to ve třech výších podle věku dítěte. Částka životního a existenčního minima zůstává stejná jako v roce 2015, např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činí 3 410 Kč, u osoby, která je považována jako první v pořadí, 3 140 Kč, atd.; existenční minimum činí 2 200 Kč měsíčně. Vyšší dynamiku růstu vykazují dávky péčovské péče vzhledem ke zvýšení jejich nominální výše přijaté novelou zákona č. 359/1999 Sb. Související výdaje dosáhly dalších více než 110,8 mil. Kč, z toho 21,4 mil. Kč poštovné, 65,8 mil. Kč povinné sociální pojištění a 23,7 mil. Kč povinné zdravotní pojištění pěstounů.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce téměř **2,5 mld. Kč**, tj. 32,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 4,1 % (o 105,8 mil. Kč). Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti (nyní výrazný pokles vzhledem ke snížení počtu osob, které jsou příjemcem podpory), na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země a s růstem mezd, který je základem pro výpočet podpory. Schválený státní rozpočet stanoví v pododdílu 421 výdaje na tuto dávku pro rok 2016 ve výši 7,5 mld. Kč, tj. o 31,8 % (o 3,5 mld. Kč) méně, než stanovil rozpočet roku 2015, resp. o 9,7 % (o 803,4 mil. Kč) méně proti skutečným výdajům v roce 2015. Poštovné činilo 7,0 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Vývoj nezaměstnanosti

	březen 2011	březen 2012	březen 2013	březen 2014	březen 2015	prosinec 2015	leden 2016	únor 2016	březen 2016
podíl nezaměstnaných osob v %	7,2	7,0	8,0	8,3	7,2	6,2	6,4	6,3	6,1
nezaměstnanost v tis. osob	547,8	525,2	587,8	608,3	525,3	453,1	467,4	461,3	443,1
volná pracovní místa v tis.	33,9	39,9	38,9	40,8	76,1	102,5	107,8	114,8	117,3

Pramen: MPSV

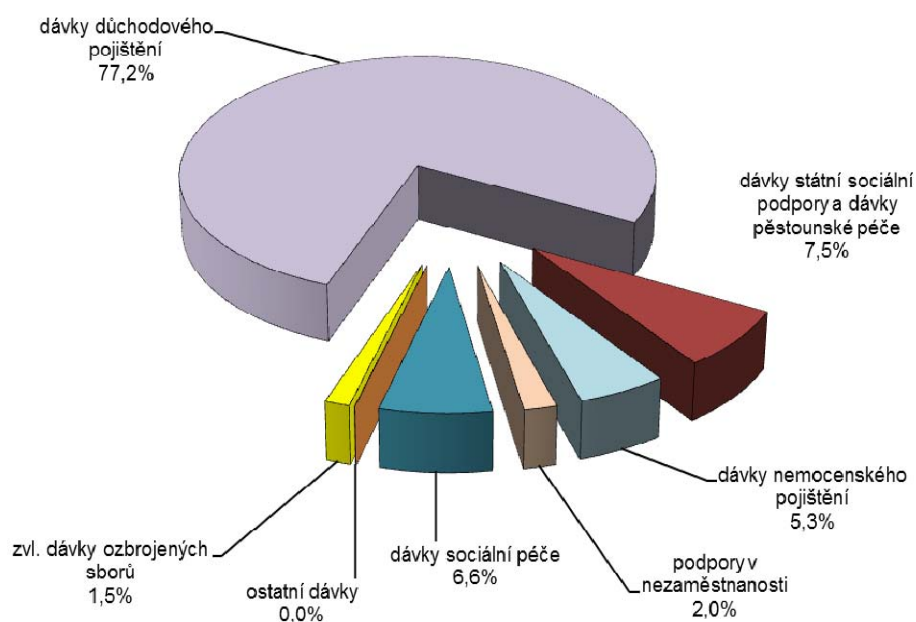
Od roku 2013 se jako ukazatel nezaměstnanosti vykazuje „podíl nezaměstnaných osob“, který porovnává počet uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let ke všem obyvatelům ve stejném věku (do konce roku 2012 publikovaná míra registrované nezaměstnanosti poměřovala počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR k počtu ekonomicky aktivních osob). **Podíl nezaměstnaných osob** k 31.3.2016 činil **6,1 %**, ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 443,1 tis. uchazečů o zaměstnání, z toho téměř 424,7 tis. dosažitelných uchazečů, a 117,3 tis. volných pracovních míst. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykazovalo 35 okresů – nejvyšší okres Most 11,4 %, Bruntál 10,9 %, Karviná 10,8 %, Ústí nad Labem 10,1 %, atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykazovaly okresy Rychnov nad Kněžnou a Praha-východ (shodně 2,5 %), Mladá Boleslav 3,2 %, Rokycany 3,4 %, Benešov 3,5 %, atd.

Dávky sociální péče byly vyplaceny ve výši **8,3 mld. Kč**, tj. 23,8 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 1,1 % (o 94,6 mil. Kč). Z celku představovaly **dávky pomoci v hmotné nouzi 2,4 mld. Kč**, z toho příspěvek na živobytí, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, téměř 1,7 mld. Kč; doplatek na bydlení, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl 747,0 mil. Kč; mimořádná okamžitá pomoc poskytovaná osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. téměř 51,2 tis. Kč), 25,2 mil. Kč, atd. Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2016 v pododdíle 417 zahrnuty v hodnotě 11,7 mld. Kč, tj. o 1,9 % (o 230,2 mil. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet na rok 2015 a o 10,3 % (o 1,1 mld. Kč) více proti skutečnosti roku 2015. **Dávky pro osoby se zdravotním postižením** jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě: příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Oprávněným osobám bylo **vyplaceno celkem 467,5 mil. Kč**, z toho příspěvek na mobilitu dosáhl 281,7 mil. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcku 185,8 mil. Kč. Na rok 2016 jsou dávky

pro osoby se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 ve výši 2,2 mld. Kč, tj. o 19,7 % (o 538,2 mil. Kč) méně než v roce 2015 a o 11,3 % (o 224,1 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2015. **Příspěvek na péči** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. V 1. čtvrtletí 2016 bylo **vydáno více než 5,4 mld. Kč**, ve schváleném rozpočtu na rok 2016 je tento příspěvek stanoven na § 4195 částkou 21,8 mld. Kč, tj. o 3,9 % (o 820,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2015 a o 2,9 % (o 606,9 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2015. Výdaje na služby pošt pro dávky sociální péče dosáhly dalších 46,2 mil. Kč.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy obrany, vnitra, spravedlnosti, financí a GIBS, činily téměř **1,9 mld. Kč**, tj. 24,2 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 0,8 % (o 14,4 mil. Kč). Z celku činil výsluhový příspěvek 1,7 mld. Kč, odchodné 102,5 mil. Kč, odbytné 13,5 mil. Kč, atd. Tyto dávky jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 7,7 mld. Kč při meziročním snížení o 5,2 % (o 423,6 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 5,3 % (386,9 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2015.

Graf č. 9: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2016

Na **platbu státu na veřejné zdravotní pojištění** za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnce), připadá téměř **15,7 mld. Kč**, tj. 24,8 % rozpočtu při meziročním růstu o 2,2 % (o 335,0 mil. Kč). Schválený státní rozpočet téměř 63,1 mld. Kč je proti rozpočtu roku 2015 navýšen o 1,4 % (o 877,0 mil. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu ze 6 259 Kč na 6 444 Kč (od 1.1.2016) a z něj odvozené měsíční platby státu z 845 Kč za osobu na 870 Kč za osobu. Proti skutečnosti roku 2015 se tyto výdaje mají zvýšit o 3,5 % (o 2,1 mld. Kč).

Státní příspěvek účastníkům doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění poskytnutý v 1. čtvrtletí roku 2016 dosáhl téměř **1,7 mld. Kč**, tj. 23,5 % rozpočtu, při meziročním snížení o 0,9 % (o 14,8 mil. Kč). Schválený státní rozpočet 7,2 mld. Kč počítá se snížením výdajů o 7,7 % (o 600,0 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 naopak se zvýšením o 5,6 % (o 382,7 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na odvod daně z příjmu za zaměstnance. V 1. čtvrtletí 2016 dosáhly **42,3 mil. Kč**, tj. 10,6 % rozpočtu; meziročně se tyto výdaje snížily o 33,3 % (o 21,1 mil. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2016 je schválena částka 400,0 mil. Kč, tj. stejně jako bylo schváleno v roce 2015 a o 74,3 % (o 170,5 mil. Kč) více než bylo v roce 2015 čerpáno.

Príspevek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je poskytován zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu zaměstnanců, nejvýše však 8 000 Kč, včetně povinných odvodů, za osobu a měsíc. Vyplacena byla více než **1,1 mld. Kč**, tj. 23,7 % schváleného rozpočtu, respektive rozpočtu po změnách, meziročně se tyto výdaje zvýšily o 6,4 % (o 67,1 mil. Kč). Schválený rozpočet 4,7 mld. Kč je o 27,0 % (o 1,0 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2015, proti skutečnému čerpání v roce 2015 je vyšší o 8,8 % (o 379,9 mil. Kč).

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁶ činily téměř **1,9 mld. Kč**, tj. 19,7 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 3,2 % (o 57,6 mil. Kč). Schválený rozpočet 9,5 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční růst výdajů o 42,7 % (o 2,8 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a snížení výdajů proti skutečnosti 2015 o 2,4 % (o 232,6 mil. Kč).

Nízké čerpání výdajů na **platy a podobné a související výdaje** ve výši více než 16,7 mld. Kč, tj. 15,3 % rozpočtu po změnách, souvisí s posunem účtování těchto prostředků (lednové výdaje jsou vypláceny v únoru atd.). Meziročně tyto výdaje vzrostly o 6,0 % (o 0,9 mld. Kč). Schválený rozpočet 109,3 mld. Kč je o 8,9 % (o 8,9 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2015, proti skutečnému čerpání v roce 2015 je vyšší o 4,9 % (o 5,1 mld. Kč). Pokud jde o absolutní objem výdajů na platy a podobné a související výdaje (seskupení položek 50) nejvíce prostředků ve sledovaném období vyplatilo Ministerstvo vnitra, za ním následuje Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Neinvestiční nákupy a související výdaje byly čerpány ve výši **14,9 mld. Kč**, což představovalo 12,1 % rozpočtu po změnách (123,5 mld. Kč) a meziroční pokles o 13,9 % (o 2,4 mld. Kč). Schválený rozpočet 121,8 mld. Kč je o 10,4 % (o 14,1 mld. Kč) nižší než schválený rozpočet roku 2015, proti skutečnému čerpání v roce 2015 pak o 4,2 % (o 4,9 mld. Kč) vyšší. V absolutním vyjádření byly nejvíce čerpány výdaje na nákup služeb (5,0 mld. Kč), úroky a ostatní finanční výdaje (3,1 mld. Kč), výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary (2,1 mld. Kč), poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (1,7 mld. Kč), výdaje na nákup vody, paliv a energie (1,1 mld. Kč) a ostatní nákupy (1,1 mld. Kč, jde především o výdaje na opravy a udržování). Na čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů se nejvíce podílely kapitoly Státní dluh (úroky státního dluhu), Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo dopravy a Ministerstvo obrany.

Na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům bylo vynaloženo **9,9 mld. Kč**, tj. 19,2 % rozpočtu po změnách (51,6 mld. Kč) při meziročním poklesu o 5,4 % (o 560,5 mil. Kč). Schválený rozpočet (51,7 mld. Kč) je o 17,2 % (o 7,6 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2015, proti skutečnému čerpání v roce 2015 pak o 32,1 % (o 12,6 mld. Kč) vyšší. Na poskytnutých dotacích podnikatelům se nejvíce podílely kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo práce a sociálních věcí,

---

⁶ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

Technologická agentura ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Všeobecná pokladní správa.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím dosáhly celkem **3,5 mld. Kč**, tj. 34,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,0 % (o 258,7 mil. Kč). Z celku na spolky připadlo 928,7 mil. Kč, církvím a náboženským společnostem téměř 1,8 mld. Kč, 314,0 mil. Kč obecně prospěšným společnostem, atd. Rozpočet na rok 2016 je schválen ve výši 9,3 mld. Kč, tj. o 2,4 % více (o 215,5 mil. Kč) než v roce 2015, proti skutečnosti roku 2015 je nižší o 10,7 % (o 1,1 mld. Kč).

Státním fondům bylo převedeno celkem **11,3 mld. Kč neinvestičních prostředků**, tj. 25,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 9,3 % (téměř o 1,2 mld. Kč). Z celku Státní zemědělský intervenční fond (dále jen SZIF) obdržel téměř 8,4 mld. Kč a Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen SFDI) téměř 2,1 mld. Kč. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 jsou neinvestiční transfery státním fondům zahrnuty v celkové částce 44,2 mld. Kč, z toho 77,0 % (34,0 mld. Kč) připadá SZIF (o 599,2 mil. Kč méně než stanovil schválený rozpočet roku 2015 pro tento fond a o téměř 6,6 mld. Kč více než činily skutečné výdaje SZIF v roce 2015). Mimo SZIF jsou do rozpočtu roku 2016 zahrnuty neinvestiční výdaje pro SFDI ve výši 9,2 mld. Kč, pro Státní fond kinematografie ve výši 801,8 mil. Kč a pro Státní fond rozvoje bydlení ve výši 118,6 mil. Kč.

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu bylo **veřejným rozpočtům územní úrovně** převedeno **39,3 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 31,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,9 % (o 719,5 mil. Kč). Z toho převedlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dvě zálohy na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi na první čtyři měsíce roku 2016 v celkové výši 28,5 mld. Kč a čtvrtletní zálohu soukromým školám v částce 1,1 mld. Kč. Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 124,8 mld. Kč předpokládá zvýšení výdajů o 20,7 % (o 21,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 6,2 % (o 7,3 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, k rozpočtu hl.m. Prahy a rozpočtům krajů pro rok 2016 činí 9,4 mld. Kč. Z toho příspěvek na výkon státní správy k rozpočtům obcí 7,5 mld. Kč, k rozpočtu hl.m. Prahy 833,7 mil. Kč a k rozpočtům krajů téměř 1,1 mld. Kč. Dotace na vybraná zdravotnická zařízení obcím je stanovena na 21,7 mil. Kč. Tato dotace nebyla pro rok 2016, stejně jako pro rok 2015, valorizována. Do navrhovaného objemu byla promítnuta změna kapacit ve zdravotnických zařízeních (dětské domovy do tří let věku), kdy v současné době je příjemcem dotace město Plzeň, Liberec, Brno a Ostrava. Příspěvek na výkon státní správy byl pro rok 2016 navýšen oproti úrovni roku 2015 o 1 %. Do rozpočtu jsou promítnuty meziroční změny počtu obyvatel, dále je do příspěvku zapracován finanční dopad zákona č. 41/2015 Sb.⁷ a zákona č. 15/2015 Sb.⁸, atd. Pro každý krajský úřad ČR je navíc zahrnuto zvýšení příspěvku na výkon státní správy v souvislosti s novelizací některých zákonů v oblasti životního prostředí⁹ o částku 1 435,7 tis. Kč. Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (115,4 mld. Kč) je ve schváleném rozpočtu 73,0 % (84,2 mld. Kč) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení

⁷ Zákon č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela přináší dopady v souvislosti se změnami kompetencí mezi obcemi s rozšířenou působností a pověřenými obecními úřady. Nově dochází k přesunu kompetencí na obce s rozšířenou působností.

⁸ Zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů), kdy přenesenou působnost pro nově vzniklé obce bude vykonávat do 30.6.2016 pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu nově vzniklá obec patří a od 1.7.2016 budou vykonávat přenesenou působnost nově vzniklé obce.

⁹ Změna zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

zřizovaná kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a soukromými zřizovateli (osobní výdaje: platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby; ostatní přímé neinvestiční výdaje: učebnice, učební pomůcky, apod.).

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly **23,6 mld. Kč**, tj. 42,0 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 5,4 % (o více než 1,3 mld. Kč). Z celku vysoké školy obdržely 14,7 mld. Kč, veřejné výzkumné instituce 4,4 mld. Kč, příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím činily téměř 3,8 mld. Kč, atd. Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím celkem 54,9 mld. Kč počítá s meziročním poklesem výdajů o 8,6 % (o 5,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 je nižší o 7,3 % (o 4,3 mld. Kč).

Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie dosáhly ke konci března 2016 celkem **10,6 mld. Kč**, tj. 26,2 % rozpočtu a o 14,1 % (o 1,7 mld. Kč) méně než v 1. čtvrtletí 2015. Z toho 1,9 mld. Kč představovaly odvody podle daně z přidané hodnoty a 8,7 mld. Kč odvody podle hrubého národního důchodu. Tyto výdaje jsou ve státním rozpočtu na rok 2016 schváleny v celkové výši 40,5 mld. Kč, tj. o 3,8 % (o 1,5 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2015, a o 13,4 % (o 4,8 mld. Kč) více než byla skutečnost roku 2015. Odvody podle daně z přidané hodnoty jsou rozpočtovány ve výši 5,1 mld. Kč a odvody podle hrubého národního důchodu, vč. příslušných korekcí, ve výši 35,4 mld. Kč. Rozpočet bude v průběhu roku upravován zejména v návaznosti na aktualizace vyměřovacích základů pro odvody a podle aktualizovaného devizového kurzu.

4.2. Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2016 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **78,5 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2015 o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2015 pak o 97,1 mld. Kč, tj. o 55,3 % méně. Významný vliv na meziroční pokles rozpočtovaných kapitálových výdajů (rozpočet 2016/skutečnost 2015) má ukončení programového období 2007-2013 v roce 2015 a náběh nového programového období 2014-2020, který s ohledem na připravenost programů a projektů je pomalejší. V kapitole Všeobecná pokladní správa je pokles kapitálových výdajů o 1,5 mld. Kč ovlivněn skutečností, že v roce 2016 již nejsou rozpočtovány výdaje na odstraňování škod a obnovu částí území ČR poškozených povodněmi v květnu a v červnu 2013. Příslušné programy budou dofinancovány z prostředků, které jsou k dispozici na základě provedených rozpočtových opatření z minulého období. Ve skutečném čerpání kapitálových výdajů v jednotlivých letech je obsaženo i zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů z minulých let (v roce 2015 to bylo 61,7 mld. Kč). Lze předpokládat, že i v roce 2016 budou v průběhu roku zapojovány nároky z nespotřebovaných výdajů.

Výdaje státního rozpočtu **na financování programů** reprodukce majetku jsou pro rok 2016 rozpočtovány v celkové výši **46,9 mld. Kč** (včetně 6,2 mld. Kč souvisejících neinvestičních výdajů), tj. proti schválenému rozpočtu na rok 2015 o 15,8 mld. Kč, resp. o 50,8 % vyšší. Došlo ke zvýšení jak investičních výdajů, tak i neinvestičních výdajů vedených v informačním systému programového financování. Do rozpočtu výdajů na rok 2016 je zahrnuta i část dotací poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 16,3 mld. Kč, proti roku 2015 o 10,1 mld. Kč, resp. o 163,3 % vyšší. Dotace poskytované z finančních mechanismů se oproti roku 2015 snížily o 433 mil. Kč na 165 mil. Kč.

Objem prostředků vychází z výdajů na programy vedené v informačním systému programového financování ISPROFIN EDS/SMVS tak, jak byly jednotlivými resorty zpracovány ve vazbě na oznámená „směrná čísla“ kapitol podle usnesení vlády č. 484/2015 a následná jednání se správci kapitol. V rozpočtu jsou jednotlivé programy rozlišeny počátečním číslem podle data jejich zařazení do programového financování, a to tak, že programy začínající číslem 3 byly zahájeny do konce roku 2000, programy začínající číslem 2 byly zahájeny v rozmezí let 2001–2007 a programy začínající číslem 1 byly zahajované od roku 2007 s tím, že dochází k částečnému překrývání s programy začínajícími číslem 2.

Vzhledem k ukončovaným programům začínajícím číslem 2 a naplněním řady čísla 1, bylo zařazeno do číselné řady i číslo 0. Do budoucna se předpokládá sjednocení číselných řad programů. Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů včetně projektů spolufinancovaných prostředky EU jsou Ministerstvem financí sledovány v informačním systému programového financování EDS/SMVS. Programové financování je reprezentováno jedním průřezovým závazným ukazatelem „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ (příloha č. 4 zákona o státním rozpočtu). Akce v jednotlivých programech jsou rozděleny podle typu výdaje na EDS (evidenční dotační systém) a SMVS (správa majetku ve vlastnictví státu) a zároveň jsou jednotlivé programy uváděny ve struktuře členění na krátkodobé akce, střednědobé, střednědobé dokončované akce, dlouhodobé a dlouhodobé dokončované akce. Jmenovitý seznam akcí je uváděn s finančními objemy ve všech letech jejich realizace, resp. jednotlivě v letech do roku 2014, pak rok 2015, 2016, 2017, 2018 a od 1.1.2019 dle údajů uvedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS. Tyto údaje slouží ke sledování rozestavenosti a možnosti státního rozpočtu financovat investiční výstavbu a sledovat výdaje na reprodukci majetku. Z celkových výdajů na programové financování ve výši 46,9 mld. Kč připadá na EDS, tedy na dotace poskytované ze státního rozpočtu 18,4 mld. Kč a na SMVS, tedy na obnovu a pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku včetně souvisejících výdajů 28,5 mld. Kč.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 46,9 mld. Kč určené na financování programů připadá největší část na státní rozpočet, resp. rozpočet kapitol správců programů (30,4 mld. Kč, tj. 64,8 %), část na zdroje z Fondu soudržnosti EU (4,4 mld. Kč), ze strukturálních fondů EU (11,9 mld. Kč), resp. na zdroje z Finančních mechanismů (165 mil. Kč).

Z druhového hlediska jsou kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (29,4 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (9,0 mld. Kč), investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (9,0 mld. Kč), investiční transfery podnikatelským subjektům (6,6 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně 4,1 mld. Kč) apod.

Z celkové částky 78,5 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (28,0 mld. Kč, tj. 35,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo pro místní rozvoj (10,5 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (6,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (6,1 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,6 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (3,3 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,4 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (2,4 mld. Kč), Ministerstvo financí (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,4 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,4 mld. Kč) apod.

K meziročnímu poklesu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva zemědělství, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a u kapitoly Všeobecná pokladní správa, **nárůst** byl naopak vykázan zejména u Ministerstva dopravy (o 11,5 mld. Kč), u Ministerstva financí (o 0,5 mld. Kč) a u Ministerstva vnitra (o 0,7 mld. Kč).

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech měsících roku 2016 ve výši **20,0 mld. Kč** představovalo 25,1 % rozpočtu po změnách (79,8 mld. Kč) a bylo tak mírně vyšší (o 0,2 mld. Kč, tj. o 1,2 %) než loňská čtvrtletní skutečnost. V absolutním vyjádření meziročně nejvíce vzrostly investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (téměř o 5 mld. Kč) a investiční nákupy a související výdaje, na druhé straně pokles byl vykázan zejména u investičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím (o téměř 2,5 mld. Kč), podnikatelským subjektům (o 2 mld. Kč) a státním fondům (o 1,2 mld. Kč).

Nejvíce investičních prostředků bylo vynaloženo na transfery rozpočtům územní úrovně (10,8 mld. Kč, z toho regionálním radám regionů soudržnosti 8,8 mld. Kč), podnikatelským subjektům (3,1 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (1,4 mld. Kč), Státnímu fondu dopravní infrastruktury (1,6 mld. Kč), Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu

(72 mil. Kč), státním fondům v rámci kapitoly Ministerstvo kultury (180 mil. Kč) a na investiční nákupy a související výdaje (1,3 mld. Kč). Z kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních prostředků vynaložilo Ministerstvo pro místní rozvoj (10,3 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (2,4 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,1 mld. Kč), kapitola Všeobecná pokladní správa (1,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (1,0 mld. Kč) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,0 mld. Kč).

Pokud jde o kapitálové výdaje na spolufinancování společných programů EU a ČR, ty dosáhly 15,7 mld. Kč, z toho 13,7 mld. Kč se týkalo programového období 2007-2013 a bylo převážně čerpáno z nároků z nespotřebovaných výdajů. Výdaje na spolufinancování programů EU a ČR byly čerpány zejména v rámci Regionálních operačních programů (8,8 mld. Kč), Integrovaného operačního programu (2,2 mld. Kč), OP Doprava (2,2 mld. Kč), OP Podnikání a inovace (1,2 mld. Kč), OP Životní prostředí (0,7 mld. Kč), OP Výzkum a vývoj pro inovace (0,6 mld. Kč) apod.